

JUBILANT
PROF. PHDR. JOZEF BÁTORA, DRSC.

V roku 2020 oslávil svoje životné jubileum náš priateľ, kolega, vedec a vysokoškolský pedagóg, profesor Jozef Bátora. Svoju životnú dráhu započal 21. júna 1950 v Nevidzanoch, v malebnom kraji slovenského „Champagne“, ako ho sám rád nazýva. Narodil sa do rodiny učiteľa, čo iste ovplyvnilo jeho ďalšiu životnú cestu. Roky svojho detstva strávil nielen v rodných Nevidzanoch, ale aj vo vtedy ešte existujúcej obci Mochovce. Vďaka pestrému jazykovému prostrediu si tu veľmi rýchlo osvojil základy maďarčiny – jazyka tak veľmi potrebného pre jeho budúcu vedeckú dráhu. Už od jeho mladíckych rokov ho intenzívne zaujímalo poznanie pravekej histórie svojho kraja. V dôsledku toho bolo jeho ďalšie smerovanie po ukončení stredoškolského vzdelania zrejme – v roku 1968 nastúpil na Univerzitu Komenského a začal študovať archeológiu. Počas štúdia sa zoznámil s vtedajšou elitou na poli archeologického bádania na Slovensku – vedúcou osobnosťou archeologického oddelenia v rámci vtedajšej Katedry všeobecných dejín a archeológie bol charismatický Bohuslav Novotný. V roku 1973 mladý Jozef Bátora úspešne absolvoval vysokoškolské štúdium obhájením diplomovej práce pod vedením školiteľky Márie Novotnej (témou práce bolo žiarové pohrebisko lužickej kultúry vo Zvolene-Balkáne). O niekoľko rokov neskôr publikoval túto prácu aj na stránkach Slovenskej archeológie. Po opustení univerzity vkročil priamo do praxe – zamestnal sa v Stredoslovenskom múzeu v Banskej Bystrici. Krátko nato nastúpil na základnú vojenskú službu, ktorú absolvoval v západných Čechách v Mariánských Lázních. Po návrate späť na Slovensko bol od roku 1974 zamestnaný v Archeologickom ústave SAV a absolvoval prvé samostatné terénne výskumy v Kameničnej, Komjaticiach, Čachticiach či rodných Nevidzanoch. V tomto období stihol zložiť rigoróznú skúšku (1976) a založiť si vlastnú rodinu. Nástup do nového zamestnania práve v období normalizácie však priniesol so sebou aj výraznejší tlak zo strany vládnucej marxistickej ideológie. Živý a úprimný záujem o archeológiu, ako aj opora v najbližšom kruhu priateľov a rodiny ho však utvrdili v odhodlaní ísť cestou pomalej, no poctivej práce na sebe samom. Svedčí o tom napokon aj bohatá publikačná činnosť jubilanta v tomto období. Počas svojho pôsobenia na Archeologickom ústave stihol obhájiť dizertačnú prácu, v ktorej sa zaoberal ekonomickým a sociálnym vývojom v staršej dobe bronzovej na východnom Slovensku (1982). Práve touto prácou ukázal, že sa stal zrelým bádateľom schopným samostatného riešenia aktuálnych problémov.

HONOREE
PROF. PHDR. JOZEF BÁTORA, DRSC.

In 2020, our friend, colleague, scientist and university pedagogue, professor Jozef Bátora celebrated his jubilee. His life journey started on 21st June 1950 in Nevidzany, in the picturesque landscape of Slovak Champagne, as he likes to call it. He was born in a family of a teacher, which must have influenced his further life. He spent the years of his childhood not only in his native Nevidzany, but also in the then still existing village of Mochovce. Thanks to the diverse language environment, he quickly learned the basics of Hungarian – the language so necessary for his future career of a scientist. He has been intensely interested in his region's prehistory since his young age. As a result, his further specialization after he had completed his secondary studies was clear – in 1968, he was accepted to Comenius University and started to study archaeology. During his studies, he met the contemporary elite in the field of archaeological research in Slovakia – charismatic Bohuslav Novotný was the leading personality of the archaeological section at the Department of General History and Archaeology. In 1973, young Jozef Bátora completed his university studies by defending his diploma work supervised by Mária Novotná (the cremation burial ground of the Lusatian culture in Zvolen-Balkán was its topic). He published this work also on pages of the Slovenská archeológia journal a few years later. When he left the university, he entered the practical life – he was employed by the Stredoslovenské múzeum in Banská Bystrica. He started the compulsory military service in Mariánské Lázně in western Bohemia shortly after that. When he returned back to Slovakia, he was employed by the Institute of Archaeology of SAS in 1974 and managed his first independent field excavations in Kameničná, Komjatice, Čachtice or his native Nevidzany. He succeeded in passing his doctoral exams (1976) in that period and started his own family. His start in the new job in the times of normalization, however, brought stronger pressure from the ruling Marxist ideology. His lively and sincere interest in archaeology as well as support from his closest friends and family encouraged him in his determination to work slowly but honestly on himself. It is documented by the rich publishing activity of the celebrator. During his work at the Institute of Archaeology, he managed to defend his dissertation dealing with the economic and social development in eastern Slovakia in the Early Bronze Age (1982). He showed with this work that he had become a mature scientist able to solve topical problems independently.

The 1980s were a very fruitful period from the aspect of the celebrator's field activity. In the be-

Osemdesiate roky boli z pohľadu terénnej činnosti jubilanta veľmi plodným obdobím. Na ich začiatku sa podieľal na realizovaní záchranného výskumu v Mochovciach, kde sledoval, ako postupne v procese výstavby atómovej elektrárne mizne obec, v ktorej strávil svoje detstvo. V nasledujúcich rokoch presmeroval svoju pozornosť na oblasť stredného Ponitria, kde v Ludaniciach-Mýtnej Novej Vsi a v Jelšovciach realizoval niekoľkoročné archeologické výskumy. Pohrebiská zo staršej doby bronzovej, preskúmané na oboch uvedených lokalitách, dodnes tvoria jeden zo základných pilierov vedeckej práce jubilanta. Výsledky výskumu pohrebiska v Jelšovciach boli dokonca publikované v zahraničnom vydavateľstve.

Po zmene režimu na prelome 80. a 90. rokov sa celej spoločnosti na Slovensku otvorili dvere do celého sveta. Náš jubilant, vtedy práve na vrchole svojich tvorivých síl, využil možnosť otvorených hraníc a podal žiadosť o štipendium Nadácie Alexandra von Humboldta. Posudzovateľmi jeho žiadosti boli uznávané osobnosti vtedajšieho európskeho bádania ako Anton Točík, Juraj Pavúk, Václav Moucha či Jan Machnik. Vďaka priaznivým posudkom mu bolo štipendium schválené a nasledujúce 2 roky tak strávil na Freie Universität Berlin pod vedením profesora Bernarda Hänsela. Svoj pobyt v Berlíne niekoľkokrát zopakoval (1997, 1999). Vďaka vybudovaným zahraničným konexiám sa mu podarilo zúčastniť sa na výskume jaskyne Lazaret vo Francúzsku (1993), o rok neskôr bol členom nemecko-gréckej výskumnej expedície v Agios Mamas. Jeho kontakt s kolegami v zahraničí bol ďalej upevnený počas pobytov v Römisch-Germanische Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts vo Frankfurte nad Mohanom (1999, 2001, 2006), v Instytute Prahistorii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza v Poznani (1999), v Institut für Ur- und Frühgeschichte vo Viedni či v Institut für Ur- und Frühgeschichte und Provinzialrömische Archäologie der Ludwig-Maximilians-Universität v Mníchove (2002). V tomto období si jubilant začal pomaly vytvárať predpoklady pre opätovný vstup na univerzitnú pôdu. V roku 2000 sa habilitoval na Masarykovej univerzite v Brne, o 4 roky neskôr bol na tej istej univerzite menovaný profesorom. Medzitým obhájil svoju doktorskú dizertačnú prácu v Archeologickom ústave SAV v Nitre. Po dosiahnutí profesúry sa opäť s vervou pustil do rozsiahlejších terénnych akcií, tento raz už vyzbrojený skúsenosťami zo zahraničia a v spolupráci s nemeckými kolegami (predovšetkým z Römisch-Germanische Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts vo Frankfurte nad Mohanom). Svoju pozornosť zacielenil na výskum opevnených sídlisk zo staršej doby bronzovej na Pohroní a Poiplí. Práve na

gining of this decade, he participated in a rescue excavation in Mochovce, where he observed how the village of his childhood gradually disappeared in the process of construction of the nuclear power plant. He redirected his attention to the central Ponitrie region in the following years. He carried out archaeological excavations lasting for several years in Ludanice-Mýtna Nová Ves and Jelšovce. The burial grounds from the Early Bronze Age which were uncovered at both above mentioned sites are still basic pillars of the jubilee celebrator's scientific work. Results of the excavations at the burial ground in Jelšovce were published by a foreign publishing house.

After the regime had changed at the turn of the 1980s and 1990s, the door to the world opened for the whole Slovak society. Our celebrator, at his best creative power at that time, used the opportunity of the open borders and applied for scholarship from the Alexander von Humboldt Foundation. His application was assessed by the respected personalities of European research, such as Anton Točík, Juraj Pavúk, Václav Moucha or Jan Machnik. Thanks to their favourable opinions, his scholarship was approved and he spent the next two years at Freie Universität Berlin under leadership of professor Bernard Hänsel. He returned to Berlin a few times (1997, 1999). Thanks to the established foreign connections, he was able to participate in the research of the Grotte du Lazaret cave in France (1993); a year later, he was a member of the German-Greek research expedition in Agios Mamas. His relations with his colleagues abroad became stronger during his stays at the Römisch-Germanische Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts in Frankfurt am Main (1999, 2001, 2006), Instytut Prahistorii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza in Poznań (1999), Institut für Ur- und Frühgeschichte und Provinzialrömische Archäologie der Ludwig-Maximilians-Universität in Munich (2002). Then, our jubilee celebrator began to prepare to enter the university again. He was habilitated at Masaryk University in 2000 and two years later, he became a professor there. Meanwhile, he defended his doctoral dissertation at the Institute of Archaeology of SAS in Nitra. When he became professor, he returned to extensive field actions with enthusiasm, armed with experience from abroad and cooperation with German colleagues (from the Römisch-Germanische Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts in Frankfurt am Main in particular). He focused his attention on the research of fortified settlements from the Early Bronze Age in the regions of Pohronie and Poiplie. Many members of the young generation of Slovak archaeologists were trained by him at the excavations in Rybník, Santovka or Vráble.

výskumoch v Rybníku, Santovke či Vrábľoch bola jeho pričinením vyškoľená časť mladšej generácie slovenských archeológov.

V roku 2007 sa Jozef Bátora stal členom Katedry archeológie na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a zároveň garantom štúdia archeológie. Prijatie medzi kmeňových pracovníkov katedry nasledovalo po niekoľkých rokoch externého prednášania na tomto pracovisku. Už štyri roky po svojom príchode na katedru bol menovaný jej vedúcim – naskytila sa mu tak jedinečná možnosť pretažiť svoje skúsenosti nadobudnuté v zahraničí do vedenia najstaršej katedry archeológie na Slovensku. Na katedre viedol prednášky a semináre zamerané na problematiku doby bronzovej a doby halštatskej ako v kontexte Slovenska a susedných regiónov, tak aj v širšom kontexte Európy a Eurázie. Inicioval aj otvorenie nových, inovatívnych tém. Idúc v stopách profesora Bohuslava Novotného, snažil sa svoje niekoľkoročné pôsobenie na katedre zamerať na jej zveladenie a materiálne zabezpečenie. V priebehu niekoľkých rokov boli zmodernizované a rozšírené priestory knižnice, pribudlo aj nové laboratórium. Podarilo sa mu rozširovať ako personálne obsadenie katedry, tak aj spektrum výskumných tém (archeológia bojísk, experimentálna archeológia). Práve pod jeho vedením bol v roku 2017 tím archeológov z Filozofickej fakulty UK na základe rozhodnutia Akreditačnej komisie zaradený medzi špičkové vedecké tímy pôsobiace na slovenských vysokých školách. Bohužiaľ, práca a námaha venovaná rozvoju pracoviska, ktoré dlhé roky viedol a zvelaďoval, nenašli na domácej pôde vždy zaslúženú odozvu. Koncom augusta 2020 sa po dlhoročnom a úspešnom pôsobení rozlúčil s najbližšími kolegami na katedre. Naďalej však pôsobí v Archeologickom ústave SAV v Nitre, kde pokračuje v rozvíjaní svojich výskumných projektov a v školení doktorandov.

Popri domácej katedre prednášal profesor Jozef Bátora aj na viacerých zahraničných univerzitách (Masarykova univerzita v Brne, Freie Universität Berlin a Universität Wien) a v rokoch 2010–2011 pôsobil ako hosťujúci profesor v Institut für Archäologische Wissenschaften na Ruhr-Universität v Bochume. Vďaka dlhoročnému výskumu v oblasti eneolitu a staršej doby bronzovej v strednej a východnej Európe, na Kaukaze a na Slovensku sa jubilant vypracoval na jedného z popredných európskych odborníkov v oblasti interdisciplinárneho výskumu staršej doby bronzovej, s ťažiskom najmä na výskum počiatkov metalurgie či vzťahov medzi človekom a prírodným prostredím v praveku. O jeho nesmiernej vedeckej erudícii svedčí mimoriadne rozsiahla publikačná činnosť. Je autorom a spoluautorom siedmich vedeckých monografií,

Jozef Bátora became a member of the Department of Archaeology at the Faculty of Arts at Comenius University in Bratislava and also the guarantee of archaeological studies. He was accepted among the permanent staff of the department after a few years of external lecturing there. As early as four years after his start at the department, he was appointed its head – he was given a unique opportunity to project his experience from abroad in the management of the oldest archaeological department in Slovakia. He led lectures and seminars dealing with the Bronze Age and the Hallstatt period in the context of Slovakia and its neighbouring regions as well as in the wider context of Europe and Eurasia. He initiated opening of new and innovative topics. Following in the footsteps of professor Bohuslav Novotný, he tried to concentrate his effort to improve and materially equip the department for years. In a few years, the library was extended and a new laboratory was built. He succeeded in extending the staff of the department as well as the range of research topics (battlefield archaeology, experimental archaeology). In 2017, the team of archaeologists from the Faculty of Arts of CU under his leadership was ranked among top scientific teams working at Slovak universities by the Accreditation Commission. Unfortunately, all the work and effort devoted to the growth of the department he had been managing and building for years were not always regarded with appreciation. By the end of August 2020, after his long and successful work, he said good-bye to his closest colleagues at the department. Nevertheless, he is still working at the Institute of Archaeology of SAS in Nitra, where he develops his research projects and trains doctoral students.

In addition to his domestic department, professor Jozef Bátora was also a lecturer at foreign universities (Masaryk University in Brno, Freie Universität Berlin and Universität Wien). In 2010–2011, he was a visiting professor at the Institut für Archäologische Wissenschaften at Ruhr-Universität in Bochum. Thanks to the long-time research in the Eneolithic and Early Bronze Age in central and eastern Europe, the Caucasus and Slovakia, the celebrator became one of the most renowned European experts in the field of interdisciplinary research of the Early Bronze Age with emphasis on the research of the beginnings of metallurgy or the relation between humans and their natural environment in the prehistory. His exceptionally rich publishing activity confirms his excellent scientific erudition. He is the author and co-author of seven scientific monographs, including one foreign monograph, seven specialist monographs, seven studies reaching the extent of scientific monographs including two foreign monographs and more than 300 scientific

vrátane jednej zahraničnej, siedmich odborných monografií, siedmich štúdií v rozsahu vedeckej monografie, vrátane dvoch zahraničných, a vyše 300 vedeckých a odborných štúdií publikovaných v renomovaných domácich a zahraničných časopisoch a zborníkoch. Je zároveň editorom niekoľkých zborníkov. Súčasťou jeho tvorby sú aj mnohé popularizačné príspevky a tzv. obecné monografie (napr. Bánov, Nevidzany či Santovka). Citačný index jubilanta obsahuje viac než 1500 evidovaných ohlasov, z nich viac než polovica je v zahraničných publikáciách. K prácam so zásadným prínosom k poznaniu rôznych aspektov pravekého vývoja na Slovensku nepochybne patria také vedecké monografie, ako napr. *Siedlung und Gräberfeld der Ludanice-Gruppe in Jelšovce* (v spoluautorstve s J. Pavúkom, 1995), *Das Gräberfeld von Jelšovce. Ein Beitrag zur Frühbronzezeit im nordwestlichen Karpatenbecken* (2000) či *Slovensko v staršej dobe bronzovej* (2018). Za posledne menovanú monografiu získal jubilant prémiu Literárneho fondu za vedeckú a odbornú literatúru za rok 2018. Výsledky svojich prác zároveň prezentuje na domácich a zahraničných konferenciách. Za všetky možno spomenúť každoročné medzinárodné archeologické fórum Staršia doba bronzová v Čechách, na Morave a na Slovensku, kedy sa v prípade niektorých ročníkov podieľal aj na ich organizácii (Levice 2013, Modra 2019). Popri teoretickej práci profesor Jozef Batora realizoval záchranné a systematické terénne výskumy viacerých, v celoeurópskom meradle významných archeologických lokalít zo staršej doby bronzovej, ktorým sa dostalo aj značnej medzinárodnej a domácej mediálnej pozornosti. Pri realizácii časti z nich úzko spolupracoval s kolegami z popredných nemeckých univerzít, akademických pracovísk a výskumných ústavov (Deutsches Archäologisches Institut v Berlíne a Frankfurte nad Mohanom, Universität Heidelberg, Ruhr-Universität v Bochume, Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Deutsches Bergbau-Museum v Bochume). Za všetky možno spomenúť medzinárodný a multidisciplinárny výskum opevneného sídliska a pohrebiska zo staršej doby bronzovej vo Vrábľoch (poloha Fidvár), archeologický výskum pohrebísk v Jelšovciach a v Ludaniciach (časť Mýtne Nová Ves) či opevnených sídlisk v Santovke, Rybníku a Šahách. Nemenej dôležité výsledky priniesli menšie výskumy a prieskumy jubilanta, koncentrujúce sa najmä na oblasti stredného Požitavie a dolného Poiplia a Pohronia. Okrem bohatej publikačnej a terénnej výskumnej činnosti treba osobitne pripomenúť aktívnu domácu projektovú činnosť jubilanta a jeho členstvo v mnohých domácich a zahraničných vedeckých komisiách a radách (napr. predseda spoločnej Komisie pre obhajobu doktorandských prác v odbore archeológia v Archeologickom ústave SAV

and expert studies published in renowned domestic and foreign journals and proceedings. He is also the editor of several proceedings. His work contains numerous popularizing articles and so-called general monographs (e. g. Bánov, Nevidzany or Santovka). The citation index of the celebrator contains more than 1,500 recorded responses, more than a half of which are in foreign publications. Scientific monographs, such as *Siedlung und Gräberfeld der Ludanice-Gruppe in Jelšovce* (as a co-author with J. Pavúk, 1995), *Das Gräberfeld von Jelšovce. Ein Beitrag zur Frühbronzezeit im nordwestlichen Karpatenbecken* (2000) or *Slovensko v staršej dobe bronzovej* (2018) undoubtedly belong to the works of considerable contribution to our knowledge of various aspects of prehistoric development. For the last mentioned monograph, professor Batora was awarded the premium for scientific and specialized literature from the Slovak Literary Fund in 2018. He also presents the results of his work at domestic as well as foreign conferences. We should mention the annual international archaeological forum The Early Bronze Age in Bohemia, Moravia and Slovakia, which he also helped to organize in some years (Levice 2013, Modra 2019). In addition to his theoretical work, he carried out rescue and systematic field excavations of several archaeological sites from the Early Bronze Age important on a European scale. Many international and domestic media paid attention to these sites. At some of them, he cooperated very closely with his colleagues from prominent German universities, academic and scientific institutions (Deutsches Archäologisches Institut in Berlin and Frankfurt am Main, Universität Heidelberg, Ruhr-Universität in Bochum, Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Deutsches Bergbau-Museum in Bochum). We must mention the international and interdisciplinary research of the fortified settlement and burial ground from the Early Bronze Age in Vráble (Fidvár site), the archaeological research of the burial grounds in Jelšovce and Ludanice-Mýtne Nová Ves or the fortified settlements in Santovka, Rybník and Šahy. His smaller excavations and surveys concentrated mainly in the regions of central Požitavie and lower Poiplie and Pohronie brought results of equal importance. Besides his rich publication and field excavation activity, we must particularly mention his active domestic project activity and his membership in numerous domestic and foreign scientific commissions and committees (e. g. the Chairman of the common Commission for Defence of Doctoral Dissertations in the field of archaeology at the Institute of Archaeology of SAS and the Faculty of Arts of CU, a member of the Commission for Defence of Doctoral Dissertations in the field of archaeology at the Faculty of Arts

a na Filozofickej fakulte UK, člen Komisie pre obhajobu doktorandských prác v odbore archeológia na Filozofickej fakulte Univerzity v Hradci Králové), organizáciách (člen korešpondent Deutsches Archäologisches Institut v Berlíne) a redakčných radách (napr. *Acta Archaeologica Carpathica*, *Musaica archaeologica*). Od roku 1991 realizoval z pozície zodpovedného riešiteľa so svojimi tímami z Archeologického ústavu SAV a Filozofickej fakulty UK 11 projektov VEGA zameraných najmä na mnohé dôležité socioekonomické a environmentálne témy staršej doby bronzovej v severnej časti Karpatskej kotliny. V roku 2015 získal v rámci všeobecnej výzvy APVV projekt *Natura et cultura. Koevolúcia človeka a prírodného prostredia v 6. až 2. tisícročí pred n. l. v oblasti severne od stredného Dunaja* (2015–2019). Popri domácich projektoch sa aktívne podieľal aj na niekoľkých medzinárodných projektoch zameraných na eneolit a staršiu dobu bronzovú (mobilita, sídlisková štruktúra, metalurgia a montánna archeológia), a to v spolupráci s Georg-August-Universität v Göttingene, Römisch-Germanische Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts vo Frankfurt nad Mohanom, Ruhr-Universität v Bochume a Aarhus University. O mnohostrannom prínose jubilanta nielen pre samotný Archeologický ústav SAV a Katedru archeológie Filozofickej fakulty UK, ale aj pre slovenskú a stredoeurópsku archeológiu svedčí aj skutočnosť, že počas svojho dlhoročného vedeckého a pedagogického pôsobenia vychoval mnohých popredných odborníkov na problematiku eneolitu, doby bronzovej a doby halštatskej. Dlhoročnú prácu jubilanta, ktorou sa zaslúžil o rozvoj a dobré meno Univerzity Komenského v Bratislave, ocenil pri príležitosti storočnice UK rektor UK prof. Marek Števček pamätnou medailou. Veľkou poctou bolo aj menovanie za člena Učenej spoločnosti Slovenska.

Milému jubilantovi, profesorovi Bátorovi, prajeme nielen v našom mene, ale aj v mene jeho spolupracovníkov, najbližších priateľov, študentov, absolventov a celej archeologickej obce do ďalších rokov veľa zdravia, rodinnej pohody, entuziazmu a radosti z objavovania, ktorá ho neustále sprevádza počas celého jeho profesijného života. Ad multos annos!

Anita Kozubová a Martin Neumann

at University of Hradec Králové), organizations (a corresponding member of the Deutsches Archäologisches Institut in Berlin) and editorial boards (e. g. *Acta Archaeologica Carpathica*, *Musaica archaeologica*). Since 1991, he has been the chief investigator of 11 VEGA projects in which he has participated with his teams from the Institute of Archaeology of SAS and the Faculty of Arts of CU. The projects have been mainly focused on important socio-economic and environmental issues of the Bronze Age in the northern part of the Carpathian Basin. He won a grant for the APVV project called *Natura et cultura. The co-evolution of man and natural environment in the 6th–2nd millenniums BC north of the Middle Danube* (2015–2019) in 2015. Apart from domestic projects, he has actively participated in several international projects dealing with the Eneolithic and the Early Bronze Age (mobility, settlement structure, metallurgy and montane archaeology) in cooperation with the Georg-August-Universität in Göttingen, Römisch-Germanische Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts in Frankfurt am Main, Ruhr-Universität in Bochum and Aarhus University. The many-sided contribution of the celebrator not only for the Institute of Archaeology of SAS and the Department of Archaeology of the Faculty of Arts of CU but also for Slovak and central European archaeology is documented also by the fact that he has educated many prominent experts in the Eneolithic, Bronze Age and Hallstatt period during his long-time scientific and pedagogical work. For this work, which has contributed to the development and good reputation of Comenius University, he was awarded a commemorative medal by professor Marek Števček, the rector of CU, on the 100th anniversary of the university. He has also been appointed a member of The Learned Society of Slovakia, which is a great honour.

On behalf of his colleagues, closest friends, students, graduates and whole archaeological community, we wish our dear jubilee celebrator much good health, family well-being, enthusiasm and joy of exploring which has been accompanying him in all his professional life. Ad multos annos!

Anita Kozubová and Martin Neumann

